BUITENBAND

Orgaan van de Verening van Gepensioneerden ANWB

Zestiende jaargang
september 1996
Verschijnt 4 x per jaar

Redactie
Tine den Boer
Gerda Borsje
Jan Korstjens (eindred.)
Puck de Rover
Harry de Vré

Vaste medewerkers
Bram Roozendaal
Mario Wijnvoord

Produktie
Zet- en drukwerk
Den Haag Offset B.V.

Bestuur VG-ANWB
mevr. J.Dorpema-Harmsen, voorzitter
A.C.H. Dona, vice-voorzitter
mevr. H. Brehler, secretaris
mevr. G.N. Borsje, 2e secretaris
mevr. J.M. Voorwerk-Jonkman, penningmeester
L.W.M. de Groot, lid

Secretariaat
Mgr. Bekkerslaan 821
2286 EJ Rijswijk
Tel. 070 - 393 87 19

Postrekening
t.n.v. Penningmeester VG-ANWB
onder nr. 3816027

Kopij voor decembernummer
Inzenden uiterlijk 1 nov. 1996
naar redactie-secretariaat:
mevr. F.J. Noordervliet
P. Gabrielstraat 17
2596 VA Den Haag
Tel. 070 - 324 74 33

Geen paniek over de AOW

De AOW verkeert niet in de gevarenzone. Zelfs als je nu niets zou doen – en dat is ondenkbaar – kan de AOW tot het jaar 2010 betaalbaar blijven.

En dan kan er NU eerst worden "ingehaald": herstel van de indexering van het AOW-pensioen, geen koppeling via het minimumloon, herstel van het koopkrachtverlies van 7% in de periode 1980–1995.

Elektronische portemonnee

In oktober komt de "Chipper" op de markt. Met die multifunctionele chipkaart van PTT Telecom en de Postbank kunnen wij gebruik maken van een groeiend aantal diensten, in de winkel, onderweg en thuis.
Nieuwe ingewikkeldheden? "Nee", legt Harry de Vré uit. "Vooral veel veiliger over straat".

Record–Excursie

Rond 200 leden van onze vereniging namen deel aan de mini–cruise op de Utrechtse Vecht, de flora- en faunawandeling in het natuurreservaat Terra Nova en het bezoek aan enkele Utrechtse kastelen.
In de reeks van onze jaarlijkse excursies werd opnieuw het deelnemersrecord verbeterd.

ANWB

PROVINCIES DRENTHE

Drenthe, een provincie waar men lang zeer meewarig over deed. Men wist van de hunebedden, men wist van Bartje en men wist van de herder op de grote stille heide. Maar wat wist men meer?

Nog tot 1814 werd Drenthe in de Grondwet aangeduid met "Landschap". Pas in 1815 werd het land officieel een provincie. En dat allemaal terwijl Drenthe behoort tot de oudste bewoonde streken van ons land. Men heeft voorwerpen gevonden die aantonen dat zo'n 50.000 jaar geleden tijdgenoten van de Neanderthalers in Drenthe leefden. Daarnaast was het land ook het woongebied van rendierjagers, vissers uit het midden-steentijdperk. De hunebedden werden gebouwd door het trechterbekervolk iets later. Dat volk werd opgevolgd door herdersvolken uit het oosten, Germaanse stammen, en weer later door de Angelsaksen die eigenlijk als de stamvaders van de huidige Drenthen kunnen worden

Drenthe = Fietsland. Met de beroemde internationale Drenthse Rijwielvierdaagse, als goed georganiseerd hoogtepunt. Het betekent dat Drenthe het gehele jaar fietsers-vriendelijk is, met aantrekkelijke najaars-arrangementen. Informeer bij de ANWB-kantoren.

Wandelen hoeft niet altijd zo stoer, de passanten zijn evenwel inspirerend. Vrijwel elk dorp heeft geheel eigen wandelroutes.

beschouwd. Veel jaren hebben de Bisschoppen van Utrecht staatkundig het gezag over Drenthe gehad. In 1536 kwam het land onder Karel V en deed de stadhouder zijn intrede. Prins Maurits veroverde in 1595 dit gebied op Philips II; stadhouder werd prins Willem Lodewijk. Maar ondanks herhaalde pogingen kreeg het geen plaats in de Staten Generaal. Drenthe voelde zich buitengesloten en bleef daardoor een sterker gesloten geheel dan de andere gewesten.

Groene hart

Drenthe zou nu wel het "Groene Hart" van de noordelijke provincies kunnen worden genoemd, dank zij de afwisselende natuur. Heel vroeger bestond Drenthe uit onmetelijke moerassen en de eeuwig ruisende stilte. Zo'n 13.000 jaar geleden begon de vorming van het veen. Toen de veenlaag een dikte van ongeveer vier meter had verkregen kreeg men in de gaten dat het in gedroogde vorm goede brandstof was. Voor het vervoer groef men lange rechte kanalen die nog steeds zo kenmerkend voor Drenthe zijn. Jarenlang was het steken van turf vrijwel de enige bron van inkomsten. Drenthe's rijkdom en daarmee een belangrijke bijdrage aan onze nationale welvaart bevond zich nog onbemerkt onder het maaiveld: het aardgas.

Toen en nu

De provincie heeft een boeiende ontwikkeling doorgemaakt, waar de "rest van Nederland" misschien wel te weinig bij stilstaat. "Drenthe is een fietsland," zegt de toerist. Wààr fiets je

Flint'n Hoes is het Nationaal Hunebed Informatiecentrum te Borger waar uw ontdekkingsreis naar de bouwers van de mysterieuze hunebedden kan beginnen. Open: van ma. t/m vr. van 10.00 tot 17.00 uur; za. en zo. van 13.00 tot 17.00 uur. Inlichtingen: tel. 05998-36347

langs de grootste radiotelescopen van Europa, waar de herder zijn kudde hoedt? Het is een heerlijk gebied om te fietsen. Prachtige fietspaden door natuurreservaten, de bekende krentenbossen, staatsbossen en zandverstuivingen. Langs vennetjes en grafheuvels. Een belangrijke bezienswaardigheid van Drenthe zijn de hunebedden. Eén van de grootste en mooiste hunebedden bevindt zich in Havelte. Het is 19 m. lang en opgebouwd uit 24 draagstenen en 10 dekstenen. Drenthe telt zo'n 52 hunebedden; ze zijn niet allen op dezelfde wijze gebouwd; we kennen vier verschillende typen.
De grootste radiotelescopen van het Europese vaste land bevinden zich bij Dwingelo en Westerbork. Met een schoteldiameter van 25 meter worden astronomische waarnemingen van het melkwegstelsel verricht. Een bekende Hogere Tuinbouwschool vinden we in het bosrijke Frederiksoord; een dorp dat gesticht werd als kolonie van de Maatschappij voor Weldadigheid en genoemd naar prins Frederik de zoon van koning Willem I die mede-oprichter was.

Heden en verleden

De samenstelling van de bevolking van Drenthe is sterk bepaald door de ontginningsgeschiedenis. De uitgestrekte veenkoloniën werden bevolkt door mensen uit Groningen, Friesland, Overijssel en Duitsland. De laatste jaren hebben ook vele duizenden uit andere provincies meegewerkt.
Drenthe is rijk aan brinkdorpen. Eén van de mooiste is Dwingelo. Aan de boomrijke brink staat de grote gotisch hervormde kerk met een oosters aandoende toren in de vorm van een ui. Ook zo'n leuk plaatsje, eigenlijk een gehucht, is Orvelte. Het

wordt wel het museumdorp genoemd. Eigenlijk niet terecht; het dorp lééft, er wonen mensen die gewoon hun dagelijkse arbeid verrichten. De boerderijen zijn prachtig gerestaureerd en veel werk wordt nog gedaan zoals het al eeuwen is gebeurd. Het dorp is niet toegankelijk voor auto's. Ot en Sien, de kinderen die Ligthart en Scheepstra voor hun schoolboekjes schiepen, staan te pronken in Roden. En Bartje, die niet wil bidden voor bruine bonen, kunt u vinden in Assen in de tuin van het gemeentehuis.

50 km Hondsrug...

Het is onmogelijk om in zo'n klein bestek alles uit de doeken te doen. Maar niet ongenoemd mag blijven de Hondsrug. Zo'n vijftig km lang is deze licht glooiende heuvelrug. Het hoogste punt ligt 30 m boven NAP. Begrijpelijk dat dit al in oude tijden een veilig gebied tegen wateroverlast was. En ook in één van de dorpen in deze omgeving staat weer een beeldje van een "bekende" Nederlander, namelijk Berend Botje die uit varen ging naar Zuidlaren. Het is het land van de folklore, de legende en de mystiek. Kastelen heeft Drenthe nauwelijks. Wel prachtige goed onderhouden havezaten, grote hofsteden. Aan eigenaren van een havenzate werden toendertijd bepaalde rechten toegekend. Maar om eigenaar te kunnen worden moest men ook aan bepaalde voorwaarden voldoen. Het enige werkelijke kasteel bevindt zich in Coevorden. Het dateert uit 1100 en bood onderdak aan Karel van Egmond, hertog van Gelre.

FRANKJE

Met dank aan de Provincie Drenthe.

DELTAPLAN VOOR DE AOW

Er gaat geen dag voorbij waarop niet in de media over het voortbestaan van de AOW wordt gefilosofeerd. Alarmerend, geruststellend, door hooggeleerde heren op academisch abstractie-niveau en cijferaars met ieder hun eigen zak-japanner. En ook door verontruste AOW-gepensioneerden in de rubrieken "ingezonden stukken". De politici hoor je de laatste maanden minder; de dames en heren waren op macro-zomerreces. Straks begint het weer.

"Wat is het oordeel van het OVGO?", vroeg een aantal leden van onze VG-ANWB tijdens de jaarvergadering op 30 maart jl. De VG-ANWB is lid van het OVGO, het Overlegorgaan van Verenigingen van Gepensioneerden van Ondernemingen.

Welnu:

Het OVGO heeft haar visie vastgelegd in een nota getiteld: "Een Deltaplan voor de AOW". Deze nota is op 29 mei jl. na zeer gedegen discussies tijdens twee algemene ledenvergaderingen door alle 31 aangesloten lid-verenigingen aanvaard.

Het OVGO heeft haar standpunt nu toegezonden aan de ouderenorganisaties die in het CSO samenwerken. Staatssecretaris Terpstra hoopt dat het CSO met één onverdeeld standpunt naar buiten komt. Officieel is het de bedoeling van de regering dit jaar beslissingen te nemen over de AOW. Het OVGO heeft, op grond van bepaalde signalen, sterk de indruk dat het Kabinet de AOW-besluitvorming voor zich wil uitschuiven, mogelijk tot over deze regeerperiode heen. Dit zou betekenen dat pas een volgende regering beslissingen over de toekomst van de AOW zal nemen.

Geen paniekreacties

Bij ongewijzigd beleid vanaf dit moment is er tot het jaar 2010 geen sprake van problemen met het basispensioen-AOW. Dus geen noodzaak om nu vrijwel dagelijks paniekreacties te ventileren. Toekomstig beleid kan dus zorgvuldig-overwogen worden ontwikkeld, luisterend naar elkaar.

Het OVGO wijst van de hand dat andere problemen, zoals de kosten van de gezondheidszorg, onmiddellijk aan de AOW worden gekoppeld. Dat de kosten van de gezondheidszorg hoog zijn, en snel stijgen, komt zeker niet alleen door de ouderen. Snel samenvoegen van zulke onderwerpen - soms lijkt het wel "op één hoop gooien" - doet uit het oog verliezen dat elk probleem relevante eigen criteria kent. Criteria die voor de aanpak belangrijk zijn.

OVGO-samenvatting

Ingaande op de vragen van de leden van de VG-ANWB is thans het standpunt van het OVGO als volgt samen te vatten (Ko.):

ovgo

- Het OVGO is van oordeel dat de AOW behouden kan blijven als basispensioen op aanvaardbaar niveau en grotendeels volgens de bestaande systematiek.
- De indexering van het AOW-pensioen moet met directe ingang worden hersteld. De koppeling via het minimumloon moet onverwijld ongedaan worden gemaakt.
Het verdient de voorkeur vooralsnog te indexeren op basis van koopkrachtbehoud tegen een nader vast te stellen consumentenprijsindex, mits dit koopkrachtbehoud onvoorwaardelijk wordt gegarandeerd.
- Het koopkrachtverlies van 7% in de periode 1980-1995 dient te worden gecompenseerd.
- De heffing van de AOW-premie als een herkenbare afzonderlijke premie moet blijven bestaan.
De eerste schijf kan als heffingsgrondslag in stand blijven. De kunstmatige verkleiningen van de omvang van de eerste schijf, en daarmee van de opbrengst van de AOW-premie, moeten met betrekking tot de heffing van deze premie ongedaan worden gemaakt. Ze mogen niet opnieuw worden geïntroduceerd en ook de inflatiecorrectie behoort steeds te worden toegepast.
- Heffing van AOW-premie bij AOW-pensioenontvangers met een aanvullend pensioen betekent een ongerechtvaardigde benadeling van een relatief kleine groep uit de Nederlandse samenleving. Deze heffing wordt volstrekt afgewezen.
- Indien bij uitwerking blijkt, dat de maatregelen, die wij voorstellen, niet voldoende zijn om de AOW-premie in de piekperiode van de 21e eeuw op aanvaardbaar niveau te houden dient een tijdelijk bufferfonds te worden ingesteld.
- Door onderzoekers wordt gesteld, dat de AOW-premie tot het jaar 2010 beneden het huidige niveau zal liggen. Het gunstige verschil moet worden gebruikt voor de vulling van het bufferfonds.
Indien noodzakelijk kan voorts vulling van het fonds plaatsvinden uit de algemene middelen.
- Het fonds dient door een onafhankelijk bestuursorgaan, bij wet aangewezen, te worden beheerd volgens actuariële maatstaven.
- Een latere ingangsleeftijd van het AOW-pensioen mag slechts worden overwogen, indien oplossingen zijn bereikt voor de thans geldende grote bezwaren.

De chip verschijnt waar onze knip v

Volgens de "geldjongens" gaat het dit jaar nog allemaal gebeuren. Dan zal onze ouderwetse geldknip zo goed als "bijna"... verdwijnen. Want de betaalfunctie wordt overgenomen door een nieuw, geniaal, betaalkaartje: "de Chipkaart".

Voor eind '96 worden bij alle huidige geldautomaten oplaadpunten voor de Chipknip geïnstalleerd. Daarnaast komen er aparte oplaadpunten op plekken waar naar verwachting veel wordt "ge-chipt."

Met deze saldolezer kunt u het opgeladen bedrag op uw chipknip aflezen. Na enkele seconden toont de saldolezer de laatste vijf transacties met datum en bedrag. Zó houdt u uw uitgaven in de gaten.

De gecombineerde PIN-Chip-automaat bestaat uit een PIN-pad, waar de consument mee kan chippen en PINnen, en een kassier-eenheid. Alleen de PIN-pad zal op de toonbank staan. (Bron: Getronics)

Op deze kaart is een Chip aangebracht, een heel klein computertje dat multi-functioneel is en dus als zodanig is te gebruiken.
In ons blad ANWB-INZICHT hebben we gezien dat er bij de Bond al mee wordt gewerkt om ruime ervaring op te doen. De proef met de Chip is de Zeelandkaart. Tegen het einde van dit jaar voeren de banken in ons land op grote schaal de Chippasjes in. De Postbank gaat vanaf het vierde kwartaal 1996 zo'n 7 miljoen giromaatpassen met een chip uitrusten. Ook de banken met de Europassen gaan hun passen met de Chip vervolmaken; hun passen behouden de pin-functie en worden "Chipknip" genoemd. De Postbank houdt het op "Chipper". De bank-chipknippas krijgt dus een dubbele betalingsfunctie en kan daardoor voor meer soorten van betalen worden gebruikt.

De Rabobank introduceert de Smartfone. Dit is een geavanceerd telefoontoestel waarmee thuis de Chipknip veilig kan worden opgeladen ook geschikt voor telebankieren.

erdwijnt

Grotere bedragen worden nog gepind. En de kleinere bedragen worden uit de opgeladen pas betaald. Verder kunnen de chips nog voor vele toepassingen worden geprogrammeerd in de verschillende soorten pasjes. Ze kunnen dan zowel "geven' als "nemen".

Wat is mogelijk

Er is veel mogelijk met de Chipperkaart en de Chipknip. Je kunt de kaart thuis opladen. Dat biedt het geweldige voordeel van het thuisbankieren. Ook voor ouderen bijzonder prettig omdat je dan niet meer de straat op hoeft en met rugdekking geld uit de muur hoeft te halen. Het gaat als volgt: de kaart kan in een Telechipper of een telefoon worden opgeladen. Beide zijn speciale apparaten die moeten worden aangeschaft; ping-kassa.
De Chipper kan ook worden opgeladen in een telefooncel. In ons land zijn reeds 18.000 cellen daarvoor ingericht; de PTT heeft daarmee een wereldprimeur.

Winkelen en dan betalen met de Chipperkaart of met de Chipknip gaat heel simpel in z'n werk. De kaart wordt ingevoerd bij de kassa in een kastje. De winkelier slaat het te betalen bedrag aan en als klant heb je alleen nog maar -JA- in te toetsen. Pinnen is dan niet meer nodig omdat het opgeladen bedrag in de Chipkaart zit. De kaart kan 250 gulden bevatten.

De Chipper kan straks ook worden gebruikt bij het betalen voor het openbaar vervoer, het parkeren, en telefoneren. Kortingen kunnen in de kaart worden bijgeladen en het zegeltjessparen kan worden geboekt. De gebruiker van de Chipperkaart valt onder een internationale telecommunicatie-standaard. De Chipknip ressorteert onder de bankenstandaard EMV. Beide zijn aan de kassa welkom. Geef mij de vertrouwde portemonnaie maar, kun je zeggen. Je kunt precies zien hoeveel geld je er in doet, wat je er uit haalt, wat er over blijft, en wat je er bij moet doen voor de volgende koopronde. Maar op zo'n kaart valt niets te zien, ook niet wat er eigenlijk nog in hoort te zitten. Daar hebben ze natuurlijk iets op gevonden. Dat is de houder die de kaart afleest en op een schermpje laat zien hoe arm of rijk je op dat moment nog bent.

Harry de Vré

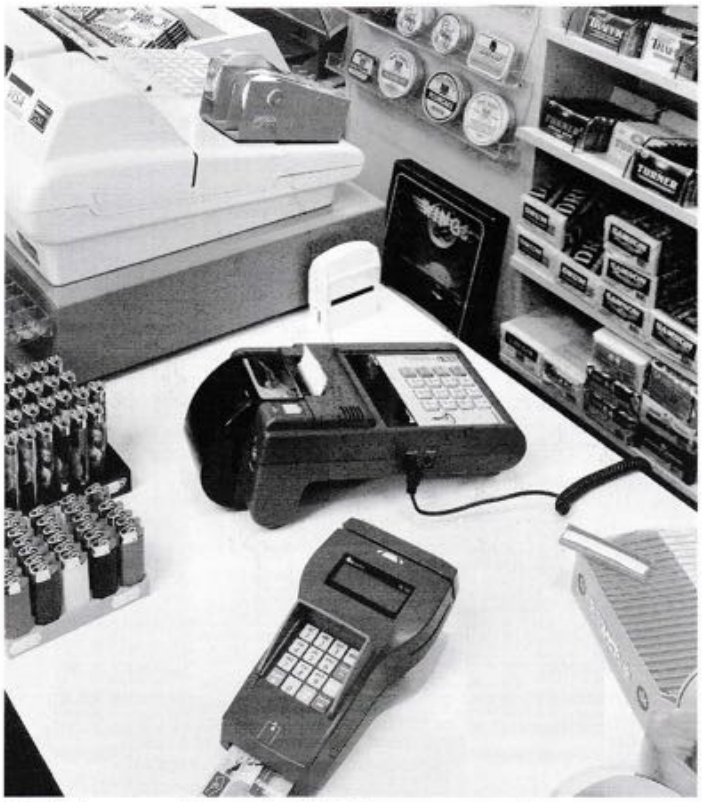

Dit is de gecombineerde PIN-Chip-automaat. Het apparaat op de voorgrond zal op de toonbank staan. De consument kan er mee PINnen en mee chippen. Op de achtergrond staat de kassier-eenheid. (Bron: Rabobank).

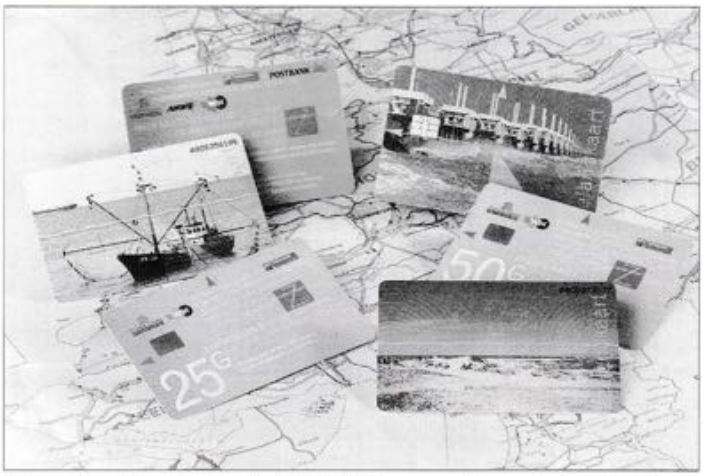

De Zeelandkaart van de ANWB. Nu nog alleen in Zeeland, straks misschien in geheel Nederland, enzovoort. Deze kaart wordt aangeboden door PTT Telecom, de Postbank, de provincie Zeeland, de ANWB en de ZWN. Met de ANWB-Zeelandkaart kan worden getelefoneerd, geparkeerd, gereisd met de bus, een museum bezocht, in de ANWB-winkels in Middelburg en Terneuzen worden betaald tot ƒ 100,- per keer. Elke maand komen er nieuwe adressen bij. Zie ook het blad ANWB-INZICHT. Meer informatie over de ANWB-Zeelandkaart: 06-0220003 (gratis).

"Terugspoelen"

Volgens Britse wetenschappers kan de registratie van ons menselijk leven binnen dertig jaar voor de eeuwigheid bewaard blijven.
Door middel van een chip, die in het begin van ons leven in de hersenen wordt aangebracht, worden alle herinneringen, gedachten en emoties, van de wieg tot het graf, opgeslagen.
Iemand die zijn verleden nog eens wil beleven gaat gewoon terug in de tijd. Met zijn computer zoekt hij, en zij, de gedachten en gevoelens op die bij belangrijke gebeurtenissen uit het persoonlijke leven hoorden.
"Een overwinning op de dood" noemt een van de geleerden, in een nogal misplaatste context, deze ontwikkelingen.
Maar wie zit er nu op déze chip te wachten?

"Al verliefd o

Verbaasd keek hij om zich heen, Daan van
Stichting Terra Nova. "Zo veel gasten tegel
rast ons en daar zijn wij blij mee, want in d
Utrechtse Vecht, met plassen, binnenmeren

De 196 leden van de VG-ANWB op hun jaarlijkse excursie waren zojuist ontscheept. De "Mobidik" had hen van Nigtevecht naar Terra Nova, bij Loenen, gebracht. Het boottocht-begin is een beproefde "formule" want je wilt met elkaar wel even bijpraten nadat men vanuit het gehele land bijeen is gekomen. En 15 augustus 1996 begon een mooie, zonnige dag te worden.

Daan, de gastheer-gids, stelde een boottocht en een wandeling in het vooruitzicht, om en om. De snelle, avontuurlijke excursisten stoven op de boten af voor een tocht over de plassen en meren, toegeknikt door de aalscholvers.

De wandelaars gingen richting Rozentuin en keken Daan vol verwachting aan: "Bent u al verliefd op een boom?", vroeg hij. Iedereen keek om zich heen, vooral omhoog, en het bleef even stil.

Het natuurgebied Terra Nova ligt aan de Loenderveense Plassen. De zeer welgestelde zakenman Richard Erdmann kwam rond de eeuwwisseling op het idee het moerasgebied tot een landschapsmonument te ontwikkelen. Zo ontstond een parkgedeelte in landschapsstijl met een gevarieerde flora en fauna. En nu kan iedereen in dit natuurgebied de verrassende overgang ervaren van de dagelijkse drukte en beslommeringen naar het

evenwicht in de natuur. Zelfs als je een dagje met bijna twee honderd collega's

Terra Nova,

U kunt nog naar Terra Nova. Indivi
weekend in okt
Met een groepje van minimaal 1
van de week t/m 31 oktober a.s.. De
Dan moet u beslist reser
Adres voor meer informatie: Stic
3632 VH Loenen a/d Ve

p een boom?"

eeuwen-Boomkamp, voorzitter van de
jk hebben wij nog nooit ontvangen. U ver-
beschermde natuurgebied aan de
en legakkers, is nog ruimte, rust en stilte".

In 1997 gaan wij weer op excursie. In elk geval in augustus; de datum hoort u nog.

J.K.
Foto's: Harry de Vré

en vrienden op stap bent.
Utrecht is ook een kastelen-provincie.

De bisschoppen van Utrecht waren meer legeraanvoerders dan priesters; zeker vanaf het moment waarop de bisschop van Utrecht ook grafelijke, dus wereldlijke rechten kreeg. Daarbuiten lag het land van de andere leenheren in Holland, Gelderland en Overijssel. Ruzies en krijgsrumoer zijn, zoals wij inmiddels weten, van alle tijden, niet in het minst met lastige buren als de Hollandse graven. Hoewel... er is toen een oplossing gevonden.
De stad Utrecht bleef het centrum van De Nederlanden en daar werd de vereniging van de gewesten een feit door de ondertekening van de Unie van Utrecht.
Vandaar het kastelenbezoek in de middaguren. Met 196 bezoekers zou dit een uitzichtloos gedrang worden tussen het porselein, de secretaires met geheime laatjes, de hellebaarden, kruisbogen, en de strenge blikken van de voorvaderen in olieverf. Men kon kiezen uit kasteel Sypestein, slot Oud Zuylen, kasteel Groeneveld en huize Doorn. De dag werd besloten met het gezamenlijke diner in restaurant "De Putkop" te Harmelen.
Geen stoel was onbezet.

J.Ivangh.

t/m oktober.

dueel uitsluitend tijdens het eerste
ber a.s. (5 en 6).
0 personen kunt u op alle dagen
xcursie duurt dan ongeveer twee uur.
veren: tel.: 0294-231572.
nting Terra Nova, Oud Over 154a,
cht, tel.: 0294-231572.

Brevet

wie heeft de toevoeging verzonnen
naast elke zestiger een plus
een vondst van een politicus
of was de markt nog onontgonnen

een bonus voor het profiteren
van voordeeltjes op tram en trein
ook de bios is een domein
waar ze de prijs voor plus halveren

profijt een pleister op de wonde
nee leeftijd is niet subjectief
je jaren krimpen destructief
de bel luidt voor de laatste ronde

kom laten wij die ronde dansen
met stralenkrans zo lang het gaat
heroïsch tot de dageraad
leef met elan en pak je kansen

Tine den Boer

Gemeentelijke belastingen stijgen opnieuw

"Kan het OVGO ook aandacht schenken aan de onredelijke verhogingen van de gemeentelijke belastingen?" was de vraag van enkele leden tijdens de recente ledenvergadering VG-ANWB.
Het antwoord is: ja. Het is gebeurd door in september vorig jaar in het blad OVGO-Nieuws in een uitgebreid artikel aandacht te besteden aan het landelijke onderzoek dat de Consumentenbond toen aan de gemeentelijke belastingen wijdde.
De onderzoeken van de Consumentenbond vinden elk jaar plaats. Dit jaar blijkt dat de lasten gemiddeld met 7.6 procent omhoog gaan. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de rioolrechten (plus 11 procent), de reinigingsrechten (plus 7 procent) en de onroerend-zaakbelasting (plus 6 procent). De Consumentenbond vreest dat gemeenten in de toekomst hun tarieven nog verder verhogen nu in de komende drie jaar de uitkeringen van het rijk uit het Gemeentefonds met 351 miljoen gulden omlaag gaan. Ook is er een herverdeling van gelden op komst. De Consumentenbond verwacht dat de gemeenten de korting op hun inkomsten door een lastenverzwaring op de inwoners zullen verhalen.

Links: Een grafische expressie van Harry de Vré, waarin hij ons de metafoor van 60+ laat raden. Precies: het houvast van de wandelstok.

Streek-bijzonderheden

"Zeelààândse mosselen, allemaal grôôôte (even wachten!) Zeelandse" zo riep de mosselman in mijn kinderjaren, als hij met zijn kar door de laan kwam. Ik heb nooit begrepen waarom dat "zeelandse" er nog achteraan kwam, maar ja ik had nog nooit van mosselen op de wadden gehoord.
Als de "R" in de maand is moet je mosselen eten zeggen ze "boven de Moerdijk", maar bij ons stonden in augustus al de eerste mosselen op tafel. Dan zijn ze het lekkerst, zei mijn Oma (of waren) want tegenwoordig wordt het allemaal gekweekt. Mijn Oma zocht ze nog op de "schorren", mijn Moeder vocht zich door de "slikken en baarden" en ik koop ze zo schoon gewassen dat ze tegen je glimmen.

Wat kan ik terugverlangen naar die heerlijk grote beige mosselen waar de zilte van de zee nog aan hing. Die dampende pan midden op tafel. Er ging alleen een ui in. Kookte die zwart dan zat er een krabbetje in.
Geen bed van soepgroenten, geen

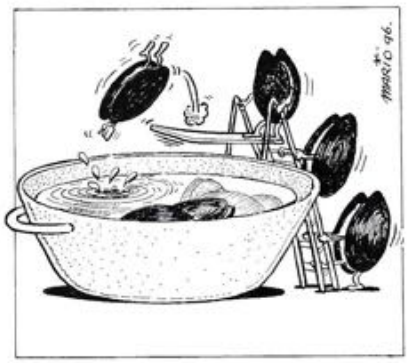

sausjes om er smaak aan te geven, alleen een kommetje met azijn en peper naast je bord. Niks gekweekt, niks schoongeboend. Maar ja, zoals de boeren zeggen "de zee geeft, de zee neemt", en de zee "nam" te veel in 1953 dus kwamen er deltawerken en de dood aan de mossel.
Maar mosselen blijf ik eten, hoe dan ook. En nog steeds kook ik dan wat meer om er de volgende dag hachée van te maken.
Nooit gegeten? Proberen dan maar.

Voor 2 pers. mosselhachée:
100 gr boter
250 gr uien in ringen
200 gr gekookte mosselen (bij de visman te koop)
1 dl visbouillon (kan van een blokje)
peper, zout, laurierblad, 2 kruidnagels, azijn, scheutje tomatenketchup.
Bak de uienringen in de boter lichtbruin op een laag vuur. Voeg de kruiden toe, plus een paplepel azijn en de tomatenketchup.
Roer alles door elkaar, voeg de mosselen erbij en laat alles nog een klein half uur stoven. Voor het opdienen zonodig het geheel binden met maïzena aangemaakt in een beetje azijn. Met aardappelpuree en (veld)sla.

PUCK

Wijziging toeslag AOW

Wie vanaf 1 juli 1996 65 jaar is geworden kan te maken krijgen met een wijziging in de AOW.Vanaf die datum vallen inkomsten uit vroegere arbeid niet langer onder de vrijlatingsregeling voor de toeslag.De AOW-gerechtigde met een (huwelijks)-partner die nog geen 65 jaar is, kan recht hebben op een toeslag. De hoogte van die toeslag is afhankelijk van het inkomen van de jongere (huwelijks)partner. Een deel van deze inkomsten wordt vrijgelaten. Het gaat om de eerste *f* 363,60 (dat is 15% van het bruto-minimumloon inclusief overhevelingstoeslag) plus een derde deel van het meerdere. Sinds 1 juli 1996 is de vrijlatingsregeling beperkt, althans voor nieuwe gevallen. Vanaf die datum geldt de vrijlating alleen nog voor inkomsten uit arbeid, zoals inkomsten uit een baan. Inkomsten uit vroegere arbeid, zoals WW-, WAO- of VUT-uitkeringen, vallen sinds 1 juli niet meer onder de vrijlatingsregeling. Dit betekent dat deze inkomsten geheel van de toeslag worden afgetrokken.
Voor mensen die al voor 1 juli 1996 recht op AOW hadden, verandert er niets.

Nieuwe ledenlijst VG-ANWB

Bij deze BUITENBAND ontvangt u de nieuwe ledenlijst van onze VG-ANWB. Er is door ons secretariaat met grote mate van zorgvuldigheid aan gewerkt. Maar omissies kunnen niet worden uitgesloten; ook al, bijvoorbeeld, omdat wij niet van alle verhuizende leden bericht van adreswijziging ontvangen. Wilt u daarom uw eigen vermelding van naam, adres, en telefoonnummer controleren. Gewenste correcties svp schriftelijk doorgeven aan mevrouw G.N. Borsje, Norenburg 237, 2591 AM Den Haag.

PERSONALIA

Nieuwe leden:
De volgende leden heten wij van harte welkom:
Mw M.L. Jonkmans, Gravin Juliana van Stolberglaan 219, Leidschendam.
P.A.H. le Noble, Tielseweg 3, Kerk-Avezaath.
C.A. van der Pijl, Gruttostraat 17, Bleiswijk.
F. Stekkinger, Santhorstlaan 63, Wassenaar.
H.Ch. de Vries, Fivelingo 110, Zoetermeer (was reeds begunstiger, met dank...)
Overleden:
Mw. M.B.A. Ballieux, informatrice kantoor Rotterdam.
Mw. S.W. van Hilten-Roeper, weduwe van dhr H. van Hilten, redacteur K.C.K.
Mw. I. Mol-Landstra, weduwe van dhr W. Don.
K.L. Voorbach, Wegenwacht.
Velen van ons zullen aan deze collega's goede herinneringen bewaren.

BEDRIEGERTJES VAN ROOZENDAAL

SCHOMMELSTOEL

Senior is ook een vak. Moet je voor doorleren. Op z'n minst bijscholen. Voor het nieuwe denken. Meepraten over *CD-I en Windows 95.* Vingeroefeningen wagen aan *Microsoft* en *Internet.* Vergeten dat je opgroeide met Doris Day en Glenn Miller en de *A-Train* van Ellington. Desnoods met een zucht, maar openstaan voor al dat flitsende en vreemde. Gedwee glimlachen als je kleinkinderen staan te schudden op rap, house, hip-hop en andere dansloze bong-bong-muziek. Niet zeuren over generatiekloof. *'This is the space age, man,'* zegt onze kleinzoon. Waarmee hij niet bedoelt dat er in elk rund een gekke koe kan huizen, maar dat jouw gezond verstand - tenminste wat jij daaronder verstaat - de verkeerde begaafdheid is. Dat je een opa moet zijn van je tijd. Goed, een moderne senior dan. Want je laat je niet kisten. Je bent notabene deel van een belangrijke doelgroep. Van een grijs legioen waarmee nog garen te spinnen is. Lees de kranten er maar op na. Tal van symposia en marktonderzoeken worden aan ons gewijd. Reclames worden op ons grijze kuiven gericht. Op de 'gouden genieters'. Op de grijze klanten van incontinentieluiers en anti-rimpelcréme. In onze tijd senior zijn, is net zo commercieel als de Olympische Spelen. Dat is vervelend en vreselijk. Maar je verzetten is zinloos. Er helpt geen lieve moederen aan, je wordt subiet de nieuwe werkelijkheid in gepord. Je komt geen parkeergarage meer in of uit zonder magneetkaart. De banken paaien je met het gemak van flappen tappen. De gleuf in een publieke telefoon accepteert geen kwartjes meer, maar wil een met onzichtbaar geld geladen kaartje. Als het loket op menig station gesloten wordt, moet je met je pinpas naar de automaat. Voor een treinkaartje de nodige codes zoeken en allerlei toetsen beroeren. Menigeen wil niks te maken hebben met al dat computergedoe. Dat onpersoonlijke, dat kille. 'Het is allemaal van verdriet en breeksel,' heb ik een medebewoonster in ons *Verwenhuis* horen zeggen. Ze wordt al zenuwachtig bij de gedachte dat straks de klok weer een uur achteruit gaat. Hannest ze weer met de digitale klokradio op haar nachtkastje. Ze heeft over antenneschotels gelezen. Over *analoge* ontvangst en commerciële zenders die *digitaal* willen. 'Wat moet ik me daar nu bij voorstellen?' Senior-zijn is knap lastig. Een moeilijk vak. Eenmaal met je 65-plus pas in handen, is er geen weg meer terug. Je moet door. Neem de pincodes. Drie heb ik er nu en dat zou nog best onder het gemiddelde kunnen liggen. Ik heb al horen praten over vijf pincodes. Die in je kop opslaan en uit elkaar houden, zal best een goede oefening zijn om de *Alzheimer* van je lijf te houden. Maar de omlooptijd van wat je net onthouden hebt en weer moet inwisselen voor de laatste uitvinding, is drastisch bekort. De Willy Wortels lopen het ene wereldrecord na het andere. Op de elektronische snelweg. Op Internet. In de cybercity. Je kunt er winkelen, musea bezoeken, converseren met pop- en filmsterren. Wereldwijd. Voor de prijs van een lokaal telefoontje. Met een kwartje de wereld rond. Net als Jules Verne. En dat was in 1873! In de schommelstoel.

SOEVEREIN

Onstuitbaar rukt een lint van autobussen op. Het is half acht in de ochtend aan de Anna van Burenstraat naast het centraal-station in Den Haag. De omgeving is grauw en troosteloos. Gezellig opstappunt. Ook de reizigers zien er op 6 juni landerig en onuitgeslapen uit. Zij hang-zitten tegen muurtjes en bestormen elke bus die aankomt om te vragen

of het hun bestemming is. De automobilisten krijgen zwaar de pest in en drukken lang op de claxons. Het lawaai is verpletterend.

Tenslotte verschijnt onze opstapbus en rijden wij naar het vertrekpunt.

Daar staat onze bestemmingsbus gereed voor vertrek naar Besse en Chandesse in Auvergne. Allemachtig wat een bussen. Dan komt de chauffeur in actie. Geen mijnheer, maar gewoon "Hans". De administratieve rompslomp is achter de rug. Daarna staat en valt zo'n reis met de chauffeur.
Geleidelijk aan zijn reisleiders wegbezuinigd. Met uitzondering van de echte kunstreizen.

De chauffeur heeft de gigantische klus niet alleen te sturen maar te vertellen over bezienswaardigheden, mensen die elkaar niet kennen, tot een gezelschap te vormen, klachten aan te horen, bij ziekte te helpen, toegangskaarten aan te schaffen, kortom: Tijdens de reis is hij soeverein: heer en meester. Wat een immense verantwoordelijkheid.

Weet u, toen ik in vroegere jaren zo'n bus publiek aan zag komen dacht ik: 'daar zou ik nooit bij willen horen'.

"Hans", de chauffeur.

Echt waar. Misplaatste arrogantie.

Nu zijn wij er op aangewezen en zie hoe een mens bijgesteld wordt.

We hebben een heerlijke vakantie gehad. Magistraal weer. Dat helpt. Leuk publiek, enorm gelachen. Met mijn

horeca-frans kon ik prima uit de voeten. De bergen waren bedekt met gloeiende,

geurende blonde brem waar ik voluit naar kon kijken, want Hans nam de haarspeldbochten voor zijn rekening ook tijdens een onheilspellende onweersbui.

Dan zit je toch maar hoog en droog en de chauffeur doet het werk.
Tot besluit van de trip overnachten wij in Evry buiten Parijs.
Zo'n zakenhotel dat in het weekend leegstand heeft.
Daar maken wij kennis met de nieuwste snufjes. Een hele etage voor de niet-rokers. Op onze kamer stonden drie asbakken. Sleutelkaarten, een fax, designlampen, wendbare TV, een apart toilet buiten de geheel in wit uitgevoerde badkamer. Prachtig.

Tine en Ernst maakten een tiendaagse reis naar Auvergne, ditmaal per touringcar. Genoten van bekende "toppers" - en de vreugde van het weerzien - als de Maagd van Orléans, het varen op de Seine, het snuisterij-en-winkelen, de 300 meter hoge Eiffeltoren op de Champs de Mars die Alexandre Gustave Eiffel bouwde voor de Wereldtentoonstelling in 1889. Toppers van formaat.
Maar de topper van deze tijd - flexibel, all-round, brede belangstelling, communicatief, inventief, stressbestendig, enzovoort - is de chauffeur-van-de bus; stelde Tine vast.

Maar de topper kwam de volgende dag. Hans reed ons op zondagmorgen over de Champs Elysee, Place de la Concorde, langs de Arc de Triomphe, en daarna voeren we over de Seine. Fantastisch.

Dit verhaal is niet anders dan een ode aan de OAD-chauffeur en zijn collega's. Als nadeel vind ik wel dat de reizen zo volgestampt worden. Ze houden je van vroeg tot laat bezig.
Voor mij hoeft dat niet. Maar als de omstandigheden zo zijn, dat je zelf niet meer kunt of wilt rijden is het toch een uitstekend alternatief.

Tine den Boer

Pensioen Privé

Henk en Nan Nieuwenburg 50 jaar getrouwd

Een goede buur is beter dan een verre vriend. Dat moet Henk Nieuwenburg wel gedacht hebben toen hij kennis maakte met zijn allercharmantste buurmeisje. Het klikte meteen en het klikt nog steeds. Henk studeerde juist vóór de inval van de Duitsers in ons land af aan de Academie in Den Haag. Zo goed en zo kwaad als toen mogelijk was heeft hij gewerkt. Na de oorlog kon met het echte werk pas worden begonnen en kregen ze de mogelijkheid om te trouwen; 3 september 1946. Samen kregen ze twee dochters en een zoon. In 1962 kwam Henk bij de ANWB, de afdeling Propaganda die onder leiding stond van de heer Wunderink.
Allereerst was de opdracht eenheid brengen in de etalages en interieurs van de kantoren. Het begrip "huisstijl" diende zich aan. Alleen was dat niet uit te voeren en de geboorte van de afdeling "Studio" werd een feit. Het werk nam toe en grafische ontwerpers kwamen in dienst. Nagenoeg alle afdelingen van de ANWB waren klant bij hen. Uitbreiding derhalve tot tien zeer bekwame grafische ontwerpers. De grote steun en inspirator achter de scher-

men was Nan. De opvoeding van de kinderen, het harmonieus laten reilen en zeilen van het gezin was haar toevertrouwd.
In het leven ontkom je niet aan minder prettige momenten maar deze vervagen als je samen kan genieten. En dat doen zij samen met de kinderen en de vijf kleinkinderen.

De heer en mevrouw Pompstra 60 jaar getrouwd

"Ach", zo zei de heer Pompstra tegen mij, "het is een lange tijd en we kunnen niet buiten elkaar. Maar bij de ANWB kent toch niemand mij meer; ik ben al zo lang weg". Ze zijn 87 en 86 jaar.
Ze hebben elkaar ontmoet op een danspartij en na 4 jaar, op 9 juli 1936, gaven ze elkaar het ja-woord. Veertig jaar heeft de heer Pompstra bij de Wegenwacht gewerkt. Ook als keurmeester op de weg. Lang hebben ze genoten van de vakanties met de caravan. Maar ja als je ouder wordt komen er van die kwaaltjes. Het "koppetje" is nog steeds goed dat heb ik gemerkt aan het gezellige babbeltje door de telefoon.
Het herdenken van de zestig jaar bij elkaar doen ze rustig aan en onze wensen voor nog goede jaren voegen wij daar bij.

FRANKJE

Kruiswoordpuzzel "1 - 20"

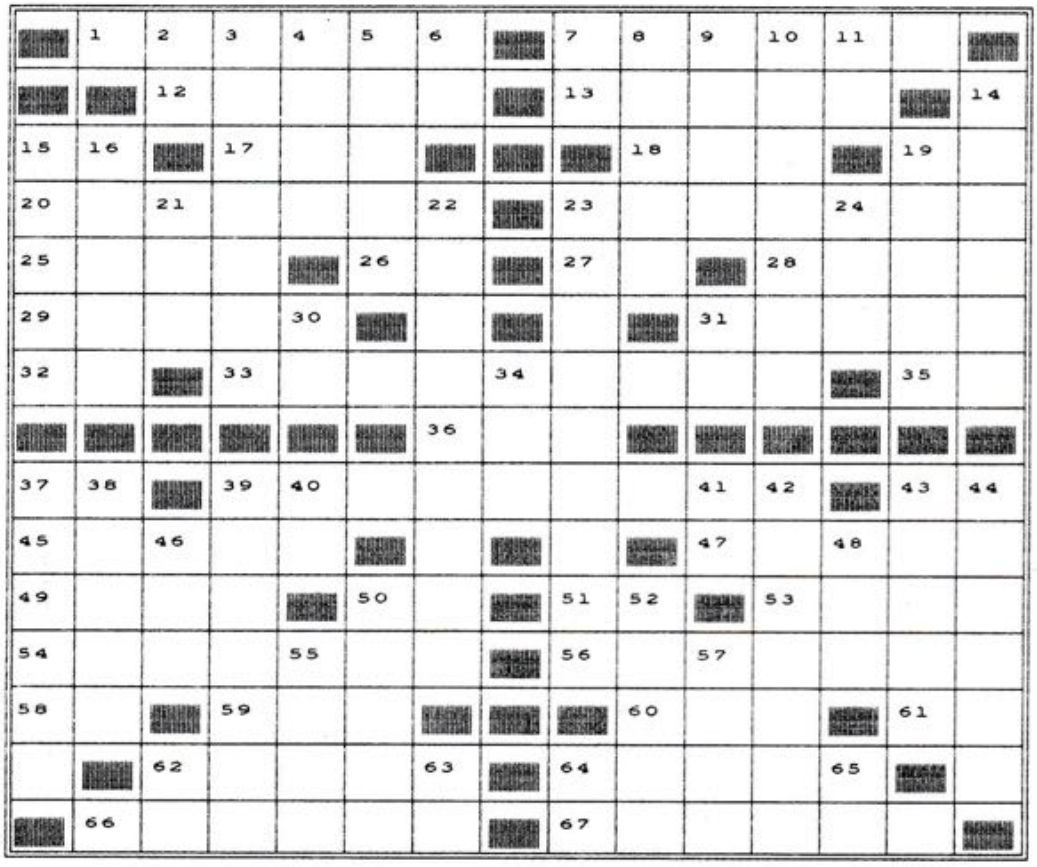

Horizontaal
1. Roofvissen. (6)
7. Boom. (6)
12. Bedienaar van geschut. (5)
13. Idool. (5)
15. Familielid. (2)
17. Moed. (3)
18. Meertje. (3)
19. Balen (afk). (2)
20. Ook. (7)
23. Gezicht. (7)
25. Handelsterm. (4)
26. Vogelprodukt. (2)
27. Reeds. (2)
28. Orde der Augustijnen (afk). (4)
29. Vakantie. (5)
31. Deel van een muziekinstrument. (5)
32. Onbekende (afk). (2)
33. Compositie van Katcheturian. (9)
35. Familielid. (2)
36. Zoogdier. (3)
37. Gouverneur Generaal (afk). (2)
39. Vogelverblijf. (9)
43. Rund. (2)
45. Boomvrucht. (5)
47. Plaats in Nederland. (5)
49. Oorsprong. (4)
50. Meisjesnaam. (2)
51. Tij. (2)
53. Klooster. (4)
54. Brandstof. (7)
56. Zeker onderricht. (7)
58. Gereed. (2)
59. Biersoort. (3)
60. Persbureau (afk). (3)
61. Aanduiding op auto's. (2)
62. Spook. (5)
64. Plaats in België. (5)
66. Afwezigheid van geluid. (6)
67. Fabel. (6)

Verticaal
2. Reeds. (2)
3. Gift. (7)
4. Plan. (4)
5. Plaats in Nederland. (5)
6. Nummer (afk). (2)
7. Uitroep van afkeer. (2)
8. Vuilnis. (5)
9. Zintuigen. (4)
10. Lekkernij (mv). (7)
11. Jongensnaam. (2)
14. Aziatische hoofdstad. (6)
15. Plaats in Nederland. (5)
16. Wieren. (5)
19. Knaagdier. (5)
21. Aldus. (3)
22. Zachte veren. (9)
23. Herinnering. (9)
24. Meisjesnaam. (3)
30. Franse bedrijfsvorm (afk). (2)
31. Scheikundig element (afk). (2)
34. Waterkering. (3)
37. Geste. (6)
38. Zoogdier. (5)
39. Vogelprodukt. (7)
40. Oude maat. (2)
41. Scheikundig element (afk). (2)
42. Lekkernij. (7)
43. Eretekens. (5)
44. Groente. (6)
46. Sleepnet. (3)
48. Zesde naamval (afk). (3)
50. Plaats in Nederland. (5)
52. Vis. (5)
55. Kleur. (4)
57. Plaats in Nederland. (4)
62. Tijdsaanduiding (afk). (2)
63. Voorzetsel. (2)
64. Aartsbisschop (afk). (2)
65. Edelgas (afk). (2)

Oplossingen vóór 1 november a.s.
naar mevrouw G.N. Borsje, Norenburg 237, 2591 AM Den Haag.
De winnaar ontvangt een cadeaubon.

Oplossing kruiswoordpuzzel "1-22", juni '96.

Horizontaal
1. mannetjesputter. 13. afasie. 14. lugano. 15. dor. 16. kin. 18. sar. 19. mie. 20. on. 21. naakt. 23. gi. 24. nis. 26. station. 28. bep. 29. neger. 31. dop. 32. amine. 34. pd. 35. al. 36. in. 38. pak. 40. sa. 42. okapi. 44. manna. 48. weetal. 50. bidden. 52. een. 53. map. 55. hik. 56. ark. 57. mr. 58. fabel. 59. ro. 60. mss. 62. lol. 63. tel. 65. aap. 66. etalon. 68. noeste. 70. reproduceerbaar.

Verticaal
1. madonna. 2. afonie. 3. nar. 4. ns. 5. eik. 6. teint. 7. plato. 8. uur. 9. tg. 10. tam. 11. enigen. 12. roeipen. 17. naad. 18. skip. 22. ato. 25. sgp. 26. sr. 27. na. 28. bil. 30. edikt. 33. maand. 37. naam. 38. pi. 39. km. 40. snik. 41. zwemmer. 42. oen. 43. plafond. 45. abilene. 46. ada. 47. inkoper. 49. eerste. 51. errata. 54. pal. 55. het. 61. sap. 62. loo. 64. lor. 65. asa. 67. lr. 69. eb.

Er waren vele goede oplossingen. Bij loting werd winnaar J. Wesseldijk te Lochem. Proficiat, de cadeaubon komt naar u toe.